

Onderwerp Informatie over aanpak eenzaamheid

Steller T. Sytsma

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 40 50 Bijlage(n)

Ons kenmerk HV13.3692984

Datum **23 MEI 2013** Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw

In uw vergadering van de raadscommissie Onderwijs & Welzijn van 6 februari 2013 is het feitenblad 'Onderzoek naar suïcide in Groningen' besproken. Naar aanleiding van deze bespreking stelde de fractie van Groen Links voor eenzaamheid - een van de oorzaken van suïcide - de komende jaren prioriteit te geven. De commissie steunde dit voorstel. In deze brief informeren wij u over de stappen die wij nemen in de aanpak van eenzaamheid.

Eenzaamheid in relatie tot suïcide

In het feitenblad is geconcludeerd dat "(zeer) ernstige eenzaamheid zich manifesteert in de stad in dezelfde leeftijdsgroepen waarin de sterfte door suïcide hoog is (50-65 jaar en 75+). Er is geen directe relatie gevonden tussen verhoogde eenzaamheid en het verhoogde suïciderisico. Eenzaamheid is een factor die samenhangt met overige risicofactoren voor suïcide waarvan is aangetoond dat het verband met suïcide sterk is".

Bij een clustering van risicofactoren, waaronder eenzaamheid, werkloosheid, psychische problemen en verslavingsproblemen neemt het suïciderisico toe.

Cijfers eenzaamheid

In de stad Groningen komt bij 6 % onder volwassenen van alle leeftijden (zeer) ernstige eenzaamheid voor. 10 % van de mensen tussen 50 - 65 jaar voelt zich (zeer) ernstig eenzaam en 11 % van de leeftijdsgroep ouder dan 75 jaar voelt zich (zeer) ernstig eenzaam¹.

---

¹ Feitenblad 'Onderzoek naar suïcide in Groningen', gemeente Groningen, november 2012

Huidig beleid ter voorkoming van eenzaamheid

In de eerste plaats vinden wij het vanuit menselijk oogpunt uiterst belangrijk eenzaamheid te voorkomen en te verminderen. Eenzaamheid heeft bijvoorbeeld ernstige gevolgen voor de gezondheid. Ook komt de zelfredzaamheid van mensen onder de druk te staan als zij vereenzamen. Voor de gemeente is het – gezien de WMO-opgave (en andere maatschappelijke beleidsterreinen) belangrijk dat haar inwoners en de instellingen elkaar weten te vinden in het bestrijden van eenzaamheid.

Vanuit het WMO-beleid willen we de sociale veerkracht in wijken en buurten bevorderen en samenredzaamheid stimuleren. We willen meedoen in de samenleving stimuleren en zelfredzaamheid bevorderen. Deze uitgangspunten vertalen zich in acties die tevens eenzaamheid en sociaal isolement tegengaan.

We investeren bijvoorbeeld in het voorkomen van sociaal isolement en eenzaamheid door mensen bij elkaar te brengen. De teams Buurtwelzijn hebben de taak om samen met bewoners de ontmoetingsfunctie in de wijk te versterken.

Ook zijn vroegsignalering van eenzaamheid en het opheffen van vraag verlegenheid belangrijke instrumenten die we inzetten bij het voorkomen van eenzaamheid. Zo zijn beroepskrachten die werkzaam zijn in de wijk een belangrijke schakel in de keten van maatschappelijke ondersteuning. Zij kunnen eenzaamheid bij Stadlers signaleren en een relatie leggen met andere voorzieningen op het gebied van welzijn, wonen en zorg. Zo kunnen zij bijvoorbeeld doorverwijzen naar de Stip's of het Zorgloket, die beschikken over de juiste informatie over het aanbod in de wijk.

Extra aandacht voor eenzaamheid in de toekomst

Het WMO-beleid, het gezondheidsbeleid, de toekomstige Participatiewet en de decentralisatie van delen van de AWBZ bieden veel aanknopingspunten ter voorkoming of vermindering van eenzaamheid. Bovendien is er over het thema eenzaamheid al het één en ander bekend waar we gebruik van maken.

Voor de aanpak van eenzaamheid betekent dit bijvoorbeeld dat in gesprekken met cliënten nadrukkelijker aandacht uitgaat naar signalen van eenzaamheid. Een outreachende werkwijze is belangrijk bij de aanpak van eenzaamheid. De sociale teams krijgen hier o.a. een taak in.

Ook liggen er kansen om de samenwerking met vrijwilligers te verstevigen. Vrijwilligers kunnen benodigde tijd en ruimte maken om het vertrouwen van eenzame mensen te winnen. Dergelijke interventies worden met nadruk opgenomen in (nieuw) beleid.

Met de overheveling van de begeleiding uit de AWBZ worden wij als gemeente verantwoordelijk voor het bieden van vormen van dagbesteding. Dagbesteding biedt sociale contacten en structuur. Dagbesteding heeft verschillende doelen en het voorkomen van eenzaamheid en sociaal isolement is daar één van.

De gemeente heeft een regierol bij het creëren van draagvlak, het gezamenlijk optrekken en het uitwisselen van kennis en ervaringen.

Campagne in de week tegen de eenzaamheid

Tijdens de landelijke 'Week tegen de Eenzaamheid' (van 25 september tot 5 oktober) besteden we extra aandacht aan eenzaamheid en motiveren we bewoners, vrijwilligers en beroepskrachten activiteiten te organiseren rond dit thema.

Donderdag 3 oktober organiseren we samen met vrijwilligers en instellingen een conferentie 'Samen tegen Eenzaamheid' met als doel: kennisoverdracht, uitwisseling van lokale initiatieven en het samenbrengen van partijen.

In de rol van regisseur organiseren we onderlinge samenhang bij een goede aanpak van het bestrijden van eenzaamheid.

We leggen een verband met het project 'Stadjers voor Compassie' dat zich richt op de relatie tussen mensen onderling en het hebben van respect en begrip voor elkaar.

Daarnaast maken we een digitaal beschikbare brochure voor professionals en vrijwilligers met praktische handvatten ter bestrijding van eenzaamheid.

Bovengenoemde activiteiten staan niet op zichzelf. De betrokkenheid en de uitvoeringskracht van de betrokken partijen houden we vast door het thema eenzaamheid een belangrijke plaats te geven in het beleid.

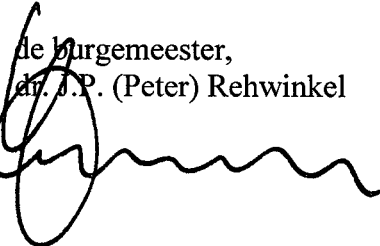
Tot slot

Met bovenstaande stappen willen we aan het voorkomen en verminderen van eenzaamheid werken. Wij denken goed inhoud en vorm te geven aan deze aanpak door op twee sporen in te zetten. In eerste plaats door het voorkomen en bestrijden van eenzaamheid nadrukkelijk op te nemen in (nieuw) beleid.

En in de tweede plaats concreet aan de slag te gaan met een aantal acties waarbij alle betrokken partijen actief hun aandeel leveren.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

